

شناسنامه ماده:

ساعات هفتگی	نوع واحد	واحد	نوع ماده	عنوان ماده	کد ماده	دوره	
۱	نظری	۱	اصلی	ادب جاهلی ۲		کارشناسی	
تفسیر							رشته
القایی - خودخوان - تحقیقات کتابخانه ای							روش تدریس
بررسی و فهم معانی نظم و نثر دوره جاهلی							تعریف ماده
۱. آشنایی طالب العلم با اسالیب لغت عرب در بیان و خصوصیات اشعار جاهلی ۲. ایجاد توان فهم متون و قواعد و وجوه بلاغی آن ۳. آشنایی با برخی ادباء، شعراء و خطبای عرب معروف قبل از اسلام ۴. افزایش توانایی دایره لغت ۵. تطبیق لغات و عبارات متن مورد نظر با قرآن کریم ۶. تلاش جهت تطبیق قواعد صرف و نحو و بلاغه بر متون مورد نظر							اهداف ماده
پس از اتمام این ماده طالب العلم باید از ویژگی های زیر برخوردار باشد: ۱- فهم متون ادب جاهلی و تجزیه و ترکیب آنها ۲- توانایی استشهاد و استناد به نصوص جاهلی در فهم قرآن ۳- شناخت بعضی ادباء، شعراء، خطباء و حکمای معروف آن دوران							دستاوردهای آموزشی

جدول ارزیابی و امتحانات:

ردیف	مورد	حداقل	حداکثر	توضیحات
۱	تجزیه و ترکیب و وجوه بلاغی	٪۱۰	٪۲۵	
۲	حفظ نظم و نثر	٪۱۵	٪۲۵	
۳	فهم متن	٪۱۵	٪۲۵	
۴	لغات و ریشه یابی آن	٪۱۰	٪۲۵	
۵	تطبیق با آیات	٪۱۰	٪۲۰	

مراجع و مصادر:

۱- شرح المعلمات العشر وأخبار شعرائها، الشنقيطی، بیروت دار الکتب العلمیه، الطبعة الثالثة ۱۴۲۳ هـ ق ۲۰۰۳ م.
۲- شرح المعلمات السبع للزوزنی، الحسین بن أحمد بن الحسین الزوزنی، دار احیاء التراث العربی، الطبعة الأولى ۱۴۲۳ هـ - ۲۰۰۲ م.
۳- فتح الکبیر المتعال اعراب معلمات العشر الطوال، محمد علی طه الدرہ، دمشق، مکتبه الرازی، الطبعة الاولى ۱۹۸۶ م.
۴- شرح القصائد السبع الطوال الجاهلیات، ابوبکر محمد بن قاسم الانباری، قاهره، دار المعارف، الطبعة السادسة ۲۰۰۵ م.
۵- جمهره الخطب العربیه، احمد زکی صفوت، بیروت، المکتبه العلمیه.
۶- مختارات من روائع الادب العربی (العصر الجاهلی) احمد فاضلی، تهران، منشورات سمت، چاپ اول ۱۳۸۱ هـ ش.
۷- اشعار الشعراء الستة الجاهلیه، اعلم الشنتمری، تحقیق ابراهیم شمس الدین، بیروت دار الکتب العلمیه ۱۴۲۲ هـ ق - ۲۰۰۱ م.
۸- الأغانی، أبی الفرج الأصفهانی، دار الفکر - بیروت، الطبعة الثانية، تحقیق: سمیر جابر، عدد الأجزاء: ۲۴.
۹- الامالی، ابوعلی قالی، بیروت دارالکتب العربی.
۱۰- عقدا الفرید ابن عبد ربه الاندلسی، تحقیق: د. عبدالحمید التحینی، بیروت دار الکتب العلمیه، ۱۴۰۴ هـ ق - ۱۹۸۳ م.
۱۱- جمهرة الامثال، ابوهلال عسکری، بیروت، صیدا المکتبه العصریة ۱۴۲۶ هـ ق - ۲۰۰۵ م.
۱۲- المفضلیات، المفضل الضبی، تحقیق: د. عمر فاروق الطباع، بیروت دارالارقم الطبعة الاولى ۱۴۱۹ هـ ق - ۱۹۹۸ م.
۱۳- المجانی الحدیثه، الاب شیخو، بیروت، دار الفقه للطباعة، الطبعة الاولى ۱۴۲۵ هـ ق - ۱۳۸۳ هـ ش.

۱۴- مختارات من روائع الادب العربی (العصر الجاهلی) احمد فاضلی. منشورات سمت، تهران، چاپ اول ۱۳۸۱ ش.

۱۵- شذرات من الشعر والنشرفی العصر الجاهلی، د. نادر نظام تهرانی ود. سعید واعظ، تهران، منشورات سمت ۱۳۹۴ ش.

سرفصل های ماده:

جلسات هفتگی	موضوعات	مقرر تدریس
۱	بیوگرافی طرفه بن العبد، معرفی معلقه ی او و شرح ۳ بیت از مطلع معلقه. توجه: برابر با روش تدریس تعیین شده تدریس شود.	شرح معلقات سبع زوزنی ص ۳۸ و ۳۹ فتح الکبیر المتعال اعراب معلقات العشر الطوال. محمد علی طه الدرہ . شرح القصائد السبع الطوال الجاهلیات ابوبکر الانباری.
۲	ابیات معلقه طرفه ۷ تا ۴.	شرح معلقات سبع زوزنی ص ۳۹ و ۴۰ فتح الکبیر المتعال اعراب معلقات العشر الطوال. محمد علی طه الدرہ . شرح القصائد السبع الطوال الجاهلیات ابوبکر الانباری.
۳	ابیات معلقه طرفه ۱۹، ۱۲، ۱۱ و ۲۲.	شرح معلقات سبع زوزنی ص ۴۳، ۴۱ و ۴۴. فتح الکبیر المتعال اعراب معلقات العشر الطوال. محمد علی طه الدرہ . شرح القصائد السبع الطوال الجاهلیات ابوبکر الانباری.
۴	ابیات معلقه طرفه ۵۶، ۵۵، ۲۳ و ۵۷.	شرح معلقات سبع زوزنی ص ۴۴ و ۵۱ فتح الکبیر المتعال اعراب معلقات العشر الطوال. محمد علی طه الدرہ . شرح القصائد السبع الطوال الجاهلیات ابوبکر الانباری.
۵	ابیات معلقه طرفه ۶۷، ۶۶، ۶۵، ۶۴ و ۶۸.	شرح معلقات سبع زوزنی ص ۵۳ فتح الکبیر المتعال اعراب معلقات العشر الطوال. محمد علی طه الدرہ . شرح القصائد السبع الطوال الجاهلیات ابوبکر الانباری.
۶	گزیده ای از نثر فنی: معرفی اکثم بن صیفی و گلچینی از حکم وامثال او.	جمهره الخطب العربیه ، احمد زکی صفوت، ج ۱ ص ۱۳۰ تا ۱۴۱. مختارات من روائع الادب العربی (العصر الجاهلی) احمد فاضلی ص ۱۸۹ تا ۱۹۶.
۷	بیوگرافی زهیر بن ابی سلمی، معرفی معلقه ی او و شرح ۲ بیت از مطلع معلقه.	شرح معلقات سبع زوزنی ص ۶۲ فتح الکبیر المتعال اعراب معلقات العشر الطوال. محمد علی طه الدرہ . شرح القصائد السبع الطوال الجاهلیات ابوبکر الانباری.
۸	ابیات معلقه زهیر: ۳ تا ۶.	شرح معلقات سبع زوزنی ص ۶۳ و ۶۴ فتح الکبیر المتعال اعراب معلقات العشر الطوال. محمد علی طه الدرہ . شرح القصائد السبع الطوال الجاهلیات ابوبکر الانباری.
۹	ابیات معلقه زهیر: ۲۶ تا ۲۹.	شرح معلقات سبع زوزنی ص ۶۸ و ۶۹ فتح الکبیر المتعال اعراب معلقات العشر الطوال. محمد علی طه الدرہ . شرح القصائد السبع الطوال الجاهلیات ابوبکر الانباری.
۱۰	ابیات معلقه زهیر: ۳۰ تا ۳۳.	شرح معلقات سبع زوزنی ص ۶۹ و ۷۰ فتح الکبیر المتعال اعراب معلقات العشر الطوال. محمد علی طه الدرہ . شرح القصائد السبع الطوال الجاهلیات ابوبکر الانباری.
۱۱	ابیات معلقه زهیر: ۵۶، ۵۴، ۵۰، ۴۹ و ۵۷.	شرح معلقات سبع زوزنی ص ۷۴ تا ۷۶. فتح الکبیر المتعال اعراب معلقات العشر الطوال. محمد علی طه الدرہ . شرح القصائد السبع الطوال الجاهلیات ابوبکر الانباری.

<p>جمهوره الخطب العربیه ، احمد زکی صفوت، ج ۱ ص ۳۸ و ۳۹ مختارات من روائع الادب العربی (العصر الجاهلی) احمد فاضلی ص ۱۹۶ تا ۱۹۸.</p>	<p>گلیچینی از حکم وامثال اکثم بن صیفی.</p>	<p>۱۲</p>
---	--	-----------

* توجه: شماره ابیات وصفحات بر اساس ترتیب کتاب شرح معلقات سبع زوزنی، چاپ دار الکتب العلمیه، بیروت ۱۹۷۱.